I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

HENSTILLINGER

RÅDET

RÅDETS HENSTILLING

af 15. februar 2016

om integration af langtidsledige på arbejdsmarkedet

(2016/C 67/01)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292 sammenholdt med artikel 148, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Arbejdsløsheden i Unionen steg til et historisk højt niveau efter den finansielle og økonomiske krise i 2008-2009. Den er i øjeblikket nedadgående, hvorimod langtidsledigheden stadig er meget høj. Langtidsledigheden påvirker hver medlemsstat i forskellig udstrækning, navnlig fordi krisen har haft en uensartet indvirkning, og fordi de makroøkonomiske forhold, den økonomiske struktur og arbejdsmarkedernes virkemåde er forskellige fra medlemsstat til medlemsstat.

(2) Efter flere års afdæmpet vækst og ringe jobskabelse berørte langtidsledigheden, der af Eurostat er defineret som det antal personer, der mangler beskæftigelse og aktivt har søgt beskæftigelse i mindst ét år, i 2014 over 12 millioner arbejdstagere, hvilket svarer til 5 % af den erhvervsaktive befolkning i Unionen, hvoraf 62 % havde været uden arbejde i mindst to år i træk.

(3) Langtidsledigheden påvirker de ramte personer, sænker vækstpotentialet i Unionens økonomier, øger risikoen for social udstødelse, fattigdom og ulighed og medfører yderligere omkostninger for socialforvaltningerne og de offentlige finanser. Langtidsledighed fører til tab af indkomst, forringede færdigheder, højere forekomst af helbredsmæssige problemer og stigning i antallet af fattige husstande.

(4) Blandt dem, der er mest udsatte for langtidsledighed, er personer med lavt niveau af færdigheder eller kvalifikationer, tredjelandsstatsborgere, handicappede personer og ufordelagtigt stillede mindretal såsom romaer. En persons tidligere beskæftigelse spiller ligeledes en væsentlig rolle, idet sektor- og konjunkturforhold i nogle lande er en afgørende del af forklaringen på, hvorfor langtidsledigheden varer ved.

(5) Hvert år mister næsten en femtedel af de langtidsledige i Unionen modet og bliver inaktive som følge af mislykkede bestræbelser på at finde arbejde. Da barriererne for integration på arbejdsmarkedet er forskelligartede og ofte hober sig op, kræver integration på arbejdsmarkedet en skræddersyet, individualiseret tilgang og samordnede tjenesteydelser.

(6) De langtidsledige udgør halvdelen af det samlede antal af arbejdsløse i Unionen, men tegner sig for under en femtedel af de deltagende i aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger. En tilsvarende lav andel af de langtidsledige (i gennemsnit 24 %) er dækket af arbejdsløshedsunderstøttelse.

(7) Investeringer i menneskelig kapital bør forbedres og gøres mere effektive med sigte på at udstyre flere personer med gode og hensigtsmæssige kvalifikationer og kompetencer og udbedre mangel på kvalifikationer og derved lægge grunden for en smidig overgang fra læring til arbejde og for fortsat beskæftigelsesegnethed. Ved at forbedre uddannelsessystemernes resultater og hensigtsmæssighed medvirker man til at nedsætte antallet af nye arbejdsløse. For at opnå dette bør der gøres en indsats for at modernisere uddannelsessystemerne i overensstemmelse med det europæiske semester, Rådets konklusioner af 12. maj 2009 om en strategiramme for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET 2020) ([1]) og Europa-Parlamentets og Rådets henstilling 2006/962/EF af 18. december 2006 om nøglekompetencer for livslang læring ([2]).

([1]) EUT C 119 af 28.5.2009, s. 2.
([2]) EUT L 394 af 30.12.2006, s. 10.

(8) Med henblik på at udarbejde en samordnet beskæftigelsesstrategi fastslås det i 2015-retningslinjerne for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker ([1]), at langtidsledigheden og den strukturelle arbejdsløshed skal mindskes væsentligt gennem omfattende og gensidigt forstærkende strategier, der indbefatter individualiseret aktiv støtte til en tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

(9) Medlemsstaterne har ganske vist fortsat kompetence til at vælge de arbejdsmarkedsforanstaltninger, der passer bedst til deres individuelle situation, men de opfordres i retningslinjerne til at fremme beskæftigelsesegnetheden ved at investere i menneskelig kapital gennem effektive og velfungerende uddannelsessystemer, der hæver færdighedsniveauet hos arbejdsstyrken. Endvidere stipulerer retningslinjerne, at medlemsstaterne skal opfordre til arbejdsbaserede læringssystemer, såsom vekseluddannelse, og til at opgradere faglig uddannelse. Mere generelt indeholder retningslinjerne en opfordring til medlemsstaterne om at tage højde for flexicurityprincipperne og styrke aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger ved at øge deres effektivitet, målrettethed, rækkevidde, dækning og samspil med indkomststøtte og socialsikringsydelser.

(10) De tiltag, der foreslås i denne henstilling, bør være fuldt kompatible med de landespecifikke henstillinger, der er fremsat i forbindelse med det europæiske semester, og disses gennemførelse bør foregå i fuld overensstemmelse med reglerne i stabilitets- og vækstpagten.

(11) Kommissionens henstilling 2008/867/EF af 3. oktober 2008 om aktiv integration af mennesker, som er udstødt fra arbejdsmarkedet ([2]), fastsætter en samlet, integreret strategi for aktiv integration af dem, som er udstødt fra arbejdsmarkedet, hvori tilstrækkelig indkomststøtte, rummelige arbejdsmarkeder og adgang til tjenester af høj kvalitet kombineres. Den sigter mod at lette integrationen af dem, som er i stand til at arbejde, i en bæredygtig kvalitetsbeskæftigelse og give dem midler, som er tilstrækkelige til at leve et værdigt liv.

(12) Den Europæiske Socialfond er Unionens primære finansieringsinstrument til bekæmpelse af langtidsledigheden. I perioden 2014-2020 har medlemsstaterne tildelt betydelige midler til at støtte integrationen af langtidsledige på arbejdsmarkedet. Andre fonde, såsom Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne, kan også supplere de foranstaltninger, som finansieres af Den Europæiske Socialfond i overensstemmelse med tildelingerne for de relevante investeringsprioriteter for 2014-2020, nemlig ved at støtte jobskabelse, modernisering af offentlige arbejdsformidlinger og erhvervsuddannelser, kvalifikationsgivende uddannelse og livslang læring. Inden for disse rammer bør det ved de fremtidige relevante drøftelser overvejes, hvordan langtidslediges integration på arbejdsmarkedet kan styrkes yderligere.

(13) I Rådets henstilling af 20. december 2012 om validering af ikkeformel og uformel læring ([3]) opfordres der til at give den enkelte mulighed for at vise, hvilke færdigheder vedkommende har erhvervet sig uden for formel uddannelse.

(14) I Det Europæiske Råds konklusioner af 14.-15. marts 2013 blev det understreget, at bekæmpelse af arbejdsløsheden er den vigtigste sociale udfordring, og at det er af afgørende betydning at mindske langtidsledigheden og sikre den fulde deltagelse af ældre arbejdstagere på arbejdsmarkedet.

(15) Langtidsledighed er blevet udpeget af Europa-Parlamentet som en væsentlig hindring for vækst.

(16) Der bør udvikles en øget indsats for arbejdsmarkedsintegration for de personer, der er hårdest ramt af langtidsledighed, under hensyntagen til national praksis. Dette bør kombineres med en større grad af tilmelding hos arbejdsformidlingerne og andre kompetente organer med henblik på at afhjælpe støtteforanstaltningernes utilstrækkelige dækning. Lande, der har et højt antal tilmeldte langtidsledige, kan i deres bestræbelser give forrang til dem, der allerede er tilmeldt.

(17) En forebyggende tilgang vil være hensigtsmæssig for så vidt angår produktivitet og effektivitet. Forebyggelses- og aktiveringsforanstaltninger, der hovedsageligt fokuserer på begyndelsen af arbejdsløshedsforløbet, bør styrkes og i nødvendigt omfang suppleres. Der bør iværksættes særlige tiltag for tilmeldte langtidsledige allersenest efter 18 måneders arbejdsløshed, eftersom det er i denne del af forløbet, at støttemekanismerne og -tjenesteydelserne for netop denne gruppe ændrer sig i en lang række medlemsstater.

(18) Individualiserede tilgange til støtte for langtidsledige bør sætte fokus på de barrierer, der fører til vedvarende arbejdsløshed, idet de opdaterer og supplerer den indledende vurdering, der er blevet foretaget ved tilmeldingen. Herved vil langtidsledige blive ledt hen til støttetjenester, der i tilstrækkeligt omfang er tilpasset den enkeltes behov, såsom gældsrådgivning, rehabilitering, sociale støttetjenester, omsorgsordninger, integration af indvandrere, bolig- og transportstøtte, og som sigter mod at tackle arbejdsbarriererne og give disse langtidsledige redskaber til at nå tydelige målsætninger, der fører til beskæftigelse.

([1]) Rådets afgørelse (EU) 2015/1848 af 5. oktober 2015 om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker for 2015 (EUT L 268 af 15.10.2015, s. 28).
([2]) EUT L 307 af 18.11.2008, s. 11.
([3]) EUT C 398 af 22.12.2012, s. 1.

(19) Det er afgørende, at arbejdsgiverne inddrages i integrationen af langtidsledige, og dette bør støttes gennem særlige tjenesteydelser fra arbejdsformidlingerne ledsaget af nøje målrettede finansielle incitamenter samt medvirken af arbejdsmarkedets parter. Et større engagement hos arbejdsgiverne suppleret med foranstaltninger, der skal styrke jobskabelsen i økonomien, kan yderligere øge integrationsforanstaltningernes effektivitet.

(20) I den seneste tids politiske initiativer, såsom Rådets henstilling af 22. april 2013 om oprettelsen af en ungdomsgaranti ([1]), opfordres der til samarbejde i partnerskab som en ny metode for at gennemføre social- og beskæftigelsespolitik. Samordnede tjenesteydelser er afgørende, især i medlemsstater, hvor ansvaret for at støtte de langtidsledige er fordelt mellem offentlige arbejdsformidlinger, socialforvaltninger og lokale myndigheder.

(21) En aftale om jobintegration er formuleret med henblik på at afspejle en langtidsledigs individuelle situation og bør indeholde en beskrivelse af individualiserede foranstaltninger, der er til rådighed på nationalt plan (som f.eks. foranstaltninger vedrørende arbejdsmarkedet, uddannelse og sociale støttetjenester), og som er udformet til at give en langtidsledig støtte i og mulighed for at overvinde de særlige hindringer, der findes for, at vedkommende kan komme i arbejde. Aftalerne bør fastlægge målsætninger, tidsplaner, den langtidslediges forpligtelser og tjenesteudbyderens eller tjenesteudbydernes tilbud og bør angive de tilgængelige integrationsforanstaltninger.

(22) De tiltag, der foreslås i denne henstilling, bør tage højde for forskellene mellem medlemsstaterne og deres forskellige udgangspunkter for så vidt angår de makroøkonomiske forhold, langtidsledighedens omfang og udsving, deres institutionelle opbygning, regionale forskelle og de forskellige arbejdsmarkedsaktørers kapacitet. Tiltagene bør supplere og forstærke den politiktilgang, der for øjeblikket gennemføres i mange medlemsstater, navnlig ved at indføre fleksible komponenter såsom den individualiserede tilgang og samordnede tjenesteydelser og ved at inddrage arbejdsgiverne.

(23) Denne henstilling, overholder, styrker og fremmer på behørig vis de grundlæggende rettigheder, navnlig dem, der er stadfæstet ved artikel 29 og 34 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder —

HENSTILLER TIL MEDLEMSSTATERNE:

At der ydes støtte til tilmeldingen af arbejdssøgende og integrationsforanstaltninger, der i højere grad er orienterede mod arbejdsmarkedet, bl.a. gennem tættere forbindelser til arbejdsgiverne.

At de tilmeldte langtidsledige får en individuel vurdering.

At der gives en langtidsledig et specifikt tilbud om en aftale om jobintegration allersenest efter 18 måneders arbejdsløshed. I denne henstilling forstås ved en »aftale om jobintegration« en skriftlig aftale mellem en tilmeldt langtidsledig og ét centralt kontaktpunkt, der har til formål at lette den langtidslediges overgang til beskæftigelse på arbejdsmarkedet.

Dette forudsætter følgende:

Tilmelding

1) At arbejdssøgende opfordres til at tilmelde sig en arbejdsformidling, især gennem øget udbud af oplysninger om, hvilken støtte der er tilgængelig.

Individuel vurdering og tilgang

Arbejdsformidlinger i samarbejde med andre partnere, der støtter arbejdsmarkedsintegration, yder individualiseret vejledning til berørte personer.

2) At det sikres, at tilmeldte langtidsledige får tilbudt en dybtgående individuel vurdering og vejledning allersenest efter 18 måneders arbejdsløshed. Vurderingen bør dække deres udsigter til beskæftigelsesegnethed, barrierer for beskæftigelse samt tidligere jobsøgningsbestræbelser.

3) At tilmeldte langtidsledige oplyses om jobtilbud og den støtte, der er til rådighed i forskellige sektorer af økonomien og i relevant omfang i forskellige regioner og andre medlemsstater, navnlig gennem Den Europæiske Beskæftigelsestjeneste (Eures).

([1]) EUT C 120 af 26.4.2013, s. 1.

Aftaler om jobintegration

Tilmeldte langtidsledige, der ikke er dækket af ungdomsgarantien, får tilbudt en aftale om jobintegration allersenest, når de har nået 18 måneders arbejdsløshed. Denne aftale bør som et minimum bestå af et tilbud om individuelle tjenesteydelser med sigte på at finde et job og en angivelse af ét centralt kontaktpunkt.

4) At tilmeldte langtidslediges særlige behov målrettes ved hjælp af en aftale om jobintegration, der kombinerer relevante tjenesteydelser og foranstaltninger fra forskellige organisationer.

   a) Aftalen om jobintegration bør indeholde en beskrivelse af konkrete målsætninger, tidsplaner og de forpligtelser, som den tilmeldte langtidsledige skal efterleve, f.eks. aktive skridt til jobsøgning, accept af tilbud om passende arbejde og deltagelse i uddannelse, omskoling eller beskæftigelsesforanstaltninger.

   b) Aftalen om jobintegration bør indeholde en beskrivelse af tjenesteudbyderens eller tjenesteudbydernes tilbud til den langtidsledige. Alt afhængigt af tilgængeligheden i medlemsstaterne og med udgangspunkt i omstændighederne for den enkelte tilmeldte langtidsledige kan aftalen om jobintegration omfatte: hjælp til jobsøgning og hjælp til personer, der er i arbejde; validering af ikkeformel og uformel læring; rehabilitering, rådgivning og vejledning; uddannelse; erhvervsrettet uddannelse; arbejdserfaring; social støtte; dagtilbud; sundhedsydelser og langtidspleje; gældsrådgivning; og bolig- og transportstøtte.

   c) Aftalen om jobintegration bør overvåges regelmæssigt i lyset af forandringer i situationen for den enkelte tilmeldte langtidsledige og bør om nødvendigt tilpasses med henblik på at forbedre den langtidslediges overgang til beskæftigelse.

5) At de nødvendige rammer opstilles med henblik på at sikre kontinuitet og udpege ét centralt kontaktpunkt, der er ansvarlig for at understøtte tilmeldte langtidsledige gennem et samordnet tilbud med tjenesteydelser, der involverer mulig beskæftigelse og sociale støttetjenester. Dette kontaktpunkt kan bygge på en ramme for interinstitutionel samordning og/eller udpeges inden for eksisterende strukturer.

   At der fremmes en smidig og sikker videregivelse af relevante oplysninger vedrørende tilmeldte langtidslediges tidligere støtteforløb og individuelle vurderinger mellem relevante udbydere af tjenesteydelser i overensstemmelse med databeskyttelseslovene, hvorved der opnås kontinuitet i tjenesteydelserne.

   At der sikres en bedre formidling af alle relevante oplysninger om ledige stillinger og uddannelsestilbud til de involverede tjenesteudbydere, og at det sikres, at disse oplysninger når ud til langtidsledige.

Tættere forbindelser til arbejdsgiverne

6) At der opfordres til og udvikles partnerskaber mellem arbejdsgivere, arbejdsmarkedsparter, arbejdsformidlinger, statslige myndigheder, socialforvaltninger og uddannelsesudbydere med henblik på at levere tjenesteydelser, der i højere grad imødekommer virksomheders og tilmeldte langtidslediges behov.

7) At der udvikles tjenesteydelser for arbejdsgivere, såsom forhåndsudvælgelse til ledige stillinger, støtte ved ansættelser, mentorordninger, uddannelse på arbejdspladsen samt støtte efter ansættelse med henblik på at fremme reintegration i arbejdslivet af tilmeldte langtidsledige.

8) At der ved alle finansielle incitamenter fokuseres på ordninger, der støtter integration på arbejdsmarkedet, såsom ansættelsestilskud og reduktion af socialforsikringsbidrag, med henblik på at øge jobmulighederne for tilmeldte langtidsledige.

HENSTILLER TIL MEDLEMSSTATERNE OG KOMMISSIONEN:

Vurdering og overvågning

9) At der i Beskæftigelsesudvalget i tæt samarbejde med Udvalget for Social Beskyttelse for så vidt angår socialsikringsydelserne og indkomststøtten føres tilsyn med gennemførelsen af denne henstilling gennem den multilaterale overvågning inden for rammerne af det europæiske semester og gennem den indikatorbaserede fælles evalueringsramme. Tilsynet bør give mulighed for at følge op på, i hvilken udstrækning tilmeldte langtidsledige er vendt tilbage til arbejdsmarkedet, hvorvidt deres integration på arbejdsmarkedet er bæredygtig samt brugen af aftaler om jobintegration. Det Europæiske Netværk af Offentlige Arbejdsformidlinger bør bidrage til dette tilsyn.

10) At der opfordres til, at offentlige arbejdsformidlingers resultater vurderes i forhold til arbejdsmarkedsintegrationen af tilmeldte langtidsledige, og at der udveksles erfaringer og god praksis i henhold til den »benchlearning«-proces, som er iværksat af Det Europæiske Netværk af Offentlige Arbejdsformidlinger, jf. Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 573/2014/EU af 15. maj 2014 om øget samarbejde mellem offentlige arbejdsformidlinger ([1]).

11) At der samarbejdes om at drage størst mulig nytte af De Europæiske Struktur- og Investeringsfonde, navnlig Den Europæiske Socialfond, Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne i overensstemmelse med de relevante investeringsprioriteter for programmerne for 2014-2020.

HENSTILLER TIL KOMMISSIONEN:

12) At de frivillige initiativer og sammenslutninger mellem virksomheder, der er engageret i den bæredygtige integration af langtidsledige på arbejdsmarkedet, støttes og samordnes.

13) At sociale innovationsprojekter støttes med henblik på at integrere langtidsledige på arbejdsmarkedet, navnlig gennem afsnittet om fremskridt i EU-programmet for beskæftigelse og social innovation (EaSI).

14) At de tiltag, der er iværksat som svar på denne henstilling, evalueres i samarbejde med medlemsstaterne og efter høring af de berørte interessenter, og at resultaterne af denne evaluering indberettes til Rådet senest den 15. februar 2019.

Udfærdiget i Bruxelles, den 15. februar 2016.

På Rådets vegne

M.H.P. VAN DAM

Formand

([1]) EUT L 159 af 28.5.2014, s. 32.